

La tribuna

Dictamen previ d'inconstitucionalitat

Hollande tindrà la sorpresa que el dret a l'accés als serveis socials i socio-sanitaris no està garantit per llei

FERRAN

Goya

La Constitució andorrana determina que els coprínceps, amb la contrasignatura del cap de Govern o, en el seu cas, del síndic general, assumeixen la responsabilitat política, sancionen i promulguen les lleis.

Un cop que el síndic general dona compte de l'aprovació d'una llei als coprínceps, aquests n'han d'ordenar la publicació no abans de vuit dies i no més tard de quinze. En aquest període els coprínceps, conjuntament o separatament, poden adreçar-se al Tribunal Constitucional amb missatge raonat a fi que aquest es pronuncii sobre la seva constitucionalitat.

Ara, voldria demanar excuses als senyors **Jordi Gallardo** i **Eusebi Nomen** per haver manllevat –amb algun matis– el títol i el començament d'aquest escrit d'un bloc publicat per ambdós en un diari andorrà d'àmplia difusió.

Tanmateix, aquí s'acaba el plagi. Perquè com vostès endevinen, no n'hi ha hagut entre la gent desvalguda, entre les víctimes futures de la llei de serveis socials i socio-sanitaris cap que hagi pogut pagar uns experts per redactar un informe complet sobre els conflictes constitucionals d'aquesta llei.

No puc, per tant, posar a la seva disposició aquest informe; informes d'aquest tipus estan només a l'abast dels *lobbys* poderosos en la defensa dels seus interessos.

Però també és cert que si no volem que la Constitució sigui només una declaració de principis, qual-sevol persona pot trobar conflictes entre el text articulat d'aquesta llei i el que diu la nostra Carta Magna. Aquesta, en el seu article primer estableix que «Andorra és un Estat independent, de Dret, Democràtic i Social». Però al grup parlamentari de DA li sobra el «social» i no vol sen-

TONY LARA

tir parlar de la responsabilitat pública que hauria de ser garantia del dret dels ciutadans i ciutadanes a l'accés als serveis socials i socio-sanitaris.

Els representants genuïns de la dreta andorrana i els seus aliats, s'han acabat creient les converses monotemàtiques i les banalitats sobre els «assistits» que expliquen en privat en els seus sopars, en taules ben parades, en els que s'auto-feliciten dels seus èxits i critiquen el model social europeu. S'ha tornat a demostrar que les idees del pensament únic, floreixen entre les elits a les quals no els hi manca res. Unes elits a les quals el seu estatus econòmic i social els hi ha posat una bena als ulls i són incapaces de tenir una «visió estadística» de la desigualtat,

Sap el copríncep-bisbe que, malgrat el que diu l'article 13 de la constitució, a Andorra no hi ha hagut mai una política de protecció de la família

de la pobresa, de les seves causes i de les seves conseqüències.

Prefereixen els consellers de DA –i els seus col·laboradors– creure's les foteses sobre els abusos generalitzats que «inevitablement» genera un sistema públic de serveis socials; així han adoptat la lluminosa idea de la «coresponsabilitat» entre poders públics i els beneficiaris i les seves famílies. Amb l'excusa d'uns comportaments fraudulents i insolidaris d'una minoria han volgut bastir un sistema de serveis soci-

als que ni és públic, ni garanteix els drets que la Constitució reconeix en l'article 30.

Els coprínceps, tampoc no necessiten informes per a dubtar del caràcter regressiu d'aquesta llei.

El copríncep **Vives** sap que la finalitat de les institucions polítiques és «fer accessibles a les persones els béns necessaris –materials, culturals, morals i espirituals– per portar una vida veritablement humana». No hi ha cap excusa per a que l'Estat defugui d'aquesta responsabilitat.

També sap el copríncep-bisbe que, malgrat el que diu l'article 13 de la constitució, a Andorra no hi ha hagut mai una política de protecció de la família; quan va ratificar la Carta social europea, l'Estat andorrà o, millor dit, la dreta liberal que governava, va tenir la *precaució* de no ratificar el seu article 16, aquell que parla del «Dret de la família a una protecció social, jurídica i econòmica». Penso, que en la signatura de la Carta social, hauria estat un moment molt oportú per a que el copríncep-bisbe hagués reclamat als electes andorrans una mica més d'atenció a la família.

En quant l'altre copríncep, la primera sorpresa de **François Hollande** serà la d'assabentar-se que, a Andorra, vint anys després d'aprovar la Constitució, el dret dels ciutadans a l'accés als serveis socials i socio-sanitaris no estigui encara garantit per llei.

Mentre a França, els socialistes parlen de millorar les cinc branques (família, salut, jubilacions, atur, accidents de treball i malalties professionals) del sistema de protecció social, organitzant la presa en càrrec col·lectiva de les noves necessitats individuals i familiars, els «reformadors» andorrans retrocedeixen a les pràctiques del segle XIX, per a que la família assumeixi les coses que l'Estat no vol fer.

POTSER aquest no és un tema en el que la discussió hagi de donar masses tords sobre la constitucionalitat de la llei, o sobre la legitimitat de voler involucrar els coprínceps per a que «prenguin partit». Potser tots defensem alternatives que caben en la nostra constitució; en tot cas, es demostra que avui, a Andorra, en el tema de la protecció social hi ha dues opcions polítiques, l'una neoliberal, extremista que no accepta que l'Estat hagi de garantir el dret a rebre els serveis socials i socio-sanitaris i l'altra que opina que la primera raó de ser de l'Estat és la de produir i distribuir els béns públics amb criteris d'universalitat i igualtat. ≡

Militant del PS